

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.
Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

Pouk o najvažnejšem vprašanju.

Spisal A. Tomec.

Ko je Bog prva dva človeka vstvaril, Adama in Evo, dal jima je zapoved: "Od vsega drevja jejta, samo od drevesa spoznanja dobrega in hudega ne smeta jesti, kajti katerikoli dan bosta jedla od tega drevesa, bosta morala umreti." Bila sta to srečna človeka. Sv. pismo pripoveduje dalje: "Ko pa je hudobni duh videl srečna človeka v raju, tedaj njima je bil nevoščljiv. Pokazal se jima je v podobi kače ter ju zapeljal, da sta prelomila božjo zapoved rekoč: "Nikakor ne bosta umrla, ako od tega drevesa jesta, ampak oči se vama bodo odprle in bodeta Bogu enaka." Eva je videla, da je sad lep in dober; utrgala ga je torej in jedla. Potem ga je ga dala možu in tudi on je jedel.

Tako sta prva dva človeka bolj verjela peklenski kači, kakor pa Bogu; dala sta se zapeljati — grešila sta. Tedaj so se njima oči res odprle; spoznala sta, da sta bila le zapeljana in oguljofana. Nakopala sta s tem sebi in vsemu človeškemu rodu nezmerno gorje. Toda prišel je Odrešenik, katerega je Bog po grehu prvih starišev ob-

ljubil, Jezus Kristus, iskat in zveličat, kar je bilo izgubljenega. On je človeški rod zopet z Bogom spravil; na sv. križu ga je s smrtjo odrešil in odkupil. Ustanovil je svojo sv. cerkev, ki ima narode učiti v njegovi veri; dal ji je oblast odpuščati grehe in deliti Njegove zakramente; varovati in braniti Njegov božji nauk, da se čist in nepokvarjen ohrani; izvolil si je dvanajst apostolov in njihove naslednike škofe in mašnike; postavil je cerkvi vrhovnega poglavarja sv. Petra in njegova namestnika rimskega papeža. Rekel jim je: "Kakor je mene Oče poslal, tako tudi jaz vas pošljem. Pojdite in učite vse narode. Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje." In: "Jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta." Kristusova vera, t. j. katoliška, je tako živo dokazana, utemeljena in resnična, da je o njej izključen vsak dvom in more o njej dvomiti, ali jo celo tajiti le oni, ki se spoznani resnici in božji milosti vstavlja in je v verskem oziru skrajno neveden.

Zares, srečni smo, ko smo v ka-

toliški veri vzgojeni, ako po njej zvesto in stanovitno živimo. Pa kakor nekdanj v rajju, tako tudi še danes nevoščljivost peklenške kače skuša kolikor mogoče srečnih ljudi od Boga in Njegove vere odtrgati ter spraviti v časno in večno nesrečo.

Bog nas je zase vstvaril in le v Njem najde naše srce mir in srečo. Dal nam je svoje zapovedi, pa tudi moč, da jih moremo spolnjevati. Zapovedal nam je v Njega verovati, v Njega upati in ljubiti Ga čez vse; svojega bližnjega pa ljubiti, kakor samega sebe. Za vero, za pokorščino do Njega in spolnjevanje Njegovih zapovedi nam je pa obljubil časni blagor in večno zveličanje. Bog nam zapoveduje le, kar je v naš blagor in srečo, prepoveduje pa, kar je nam samim v škodo in nesrečo. Peklenska kača pa nas uči, naj ne delamo, kar nam Bog zapoveduje in naj delamo, kar nam On pripoveduje ter nam laže, da je to naša sreča, ako delamo nasprotno božjim zapovedim, in naša nesreča, ako se jim pokorimo, in da je največja neumnost držati se božjih zapovedi, ter da je pametno živeti popolnoma svobodno, po lastni volji. — Čujmo!

1) Bog uči po svoji sv. cerkvi in svojih namestnikih duhovnikih: "Veruj v enega samega Boga; Njega se boj in Njemu samemu služi ter spolnjevaj Njegove zapovedi." Peklenska kača pa po svojih najemnikih, svobodomiselnih naprednjakih in socialistih vpije: "Ni res! To je zmota! Saj ni Boga! Vera je "humbug," vera je bajka! Vera so si duhovniki sami izmislili, vera je "business" duhovnikov! Vera je mravnost in nazadnjaštvo, sramota za prosvitljeno dvajseto stoletje! Zatoraj proč z Bogom! Proč s cerkvijo! Proč z vero! Proč z duhovniki! Proč s klerikalizmom! Živela svoboda! Živel napredek! Kdo je, da bi nam zapovedoval? Mi ne potrebujemo nikakega Boga! Mi imamo

vero, katero smo si sami naredili, spolnjevamo zapovedi, katere smo si sami postavili! Človek bodi sam svoj bog!"

Bog dalje uči: Uživaj dobrote, katere ti je moja dobrotljiva roka ustvarila; jej sad, katerega ti nudi zemlja in življenje v pravi meri in po pameti, ker sem ga le zato vstvaril, da je tebi v okrepčilo, v pošteno zabavo in razvedrilo; jej rad od drevesa krepostnega in pravičnega življenja, ne smeš pa jesti sadu od drevesa nasladnosti, živinskih strasti in razuzdanega življenja! Varuj se krivice in sovraštva. Premaguj in zatajaj samega sebe! Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe! Bodi pošten in pravičen! Ne smeš ubijati, ne prešestvovati, ne krasti, ne lagati, ne goljufati in tujega poželeti, ako hočeš živeti večno življenje in ne umreti večne smrti!

Peklenska kača in njeni pristaši, pa nasproti temu na vso moč vpijejo: Ni res! Saj ne boš umrl! Le jej sad od drevesa, katerega ti božja zapoved prepoveduje, ničesar se ti ni bati! Saj ni Boga! Saj ni greha, ni plačila, ni kazni, saj ni posmrtnega življenja! S smrtjo se vse konča! Zato le uživaj sad, od katerega drevesa hočeš, kako in kolikor hočeš! Le uživaj dobrote in veselje, katero ti nudi življenje; zdaj je čas! Le vstrezaj strastem, le rajaj, le koplji se v nasladnostih, le jej, pij, delaj kar in kakor se ti poljubi! Skrbi za nebesa tukaj; skrbi, da se tebi dobro godi in ne ubijaj se za druge! Zato le ubijaj, le kradi, le lagaj in obrekuj, le goljufaj in slepari, le odiraj in izkoriščaj bližnjega! Proč s postavami, sodišči in kaznimi! Proč z vsem, kar nam je v tem na poti! Svobodni hočemo biti od vsega in nihče ne sme biti višji od nas! Živela revolucija! Živela anarhija! Le moč naj odločuje! V tem je svoboda, napredek, enakost, bratstvo; edino v tem je rešitev človeške družbe!

August, 1912.

Le potem bodo nastala nebesa na svetu, ko bo vera popolnoma zginila, ko ne bo več nobene cerkve na svetu, nobenega duhovnika, nobenega vladarja in nobene oblasti....!

2) Kakor nekdanj satan, sam nesrečen, ni mogel videti srečnega človeka v rajju, tako tudi njegovi služabniki ne morejo videti sreče vernih ljudi, ker sami nimajo te sreče. In kakor se satan ni prvima človekoma prikazal v pravi podobi, ampak v podobi kače, da ju je lažje zapeljal, tako se tudi njegovi privrženci ne kažejo v svoji pravi podobi; da svoje nesrečne žrtve lažje slepe, da njihovim sladkim besedam in obljubam verjamejo in božjo zapoved prelomijo in uživajo strup prepovedanega sadu.

Pa kakor nekdanj Adamu in Evi,

tako se bodo odprle oči enkrat tudi vsem tistim, ki se jim dajo zapeljati in zastrupiti. Spoznali bodo, da so bili le kruto goljufani. Da le ne bi bilo prepozno!

Zdaj vemo, kaj nam je Bog zapovedal in obljubil. Slišimo kaj nas uči po svoji cerkvi in duhovnikih. Saj je Kristus, Sin božji, naravnost rekel: "Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljem. Kdor vas posluša, mene posluša." Toraj duhovniki uče in oznanjujejo vero, katero je Bog razodel in Kristus učil in so toraj božji namestniki. Nasprotno so pa sovražniki Boga in njegove vere namestniki one peklenške kače, ki je v rajju lagala ker lažejo, kot je lagala ona.

(Dalje.)

Drevo življenja.

Piše G...

Poglejmo drug izobražen narod starega sveta—Rimljane. Tudi pri Rimljanih je bila žena v popolni oblasti moža. V družini je gospodaril mož z neomejeno močjo.

V njegovih rokah je bilo njeno življenje in smrt. Ženo je lahko umoril brez vsakega vzroka. Tako je n. pr. Mecenij umoril svojo ženo zato, ker je pila vino. Žena je bila brez vsakega premoženja. Da je morala žena v takih okoliščinah veliko bridkosti pretrpeti, se samo po sebi razume. — Ni čuda, da so žene čutile svoje gorje. Že leta 422. po ustanovitvi Rima so se zarotile zoper svoje može. V času te zarote je bilo veliko mož zastrupljenih. Ko so to zaroto odkrili in zasačili dvajset žen, so morale takoj same izpiti strup pripravljen njihovim možem. Ko so dalje preiskovali so našli še okolo 170 žen, ki so bile zapletene v zaroto.

Bolj ko je napredoval Rim v

svoji kulturi, slabše se je godilo ženi. Od druge punske vojske zakon sploh ni obstojal. Mož je zapuščal ženo kadar se mu je zljubilo, tako da so Rimljanke štejele leta le še po ločitvi. Za ločitev je zadostoval najmanjši uzrok. Konzul Sulpicij se je ločil od žene, ker jo je srečal na trgu brez pajčolana. Antizij je zapustil svojo ženo zato, ker je govorila z nekim možem. Sempronij je zapodil svojo ženo od sebe, ker je šla brez njegovega dovoljenja v gledališče, Amilij pa sploh brez vsakega uzroka.

Ko je dosegel Rim vrhunec svoje slave, se je godilo ženstvu najslabše. Cicero je lepo pisal o dolžnostih človeka, o prijateljstvu, o starih ljudeh. Kakšen je pa bil kot mož? Odslovil je svojo ženo zato, da se je mogel poročiti z bogatejšo in da je mogel na ta način poplačati svoje dolgove. Ko se je tudi te naveličal in zapravil ves njen denar, jo je pus-

til, čes, ker se je veselila nad smrtjo hčere iz prvega zakona. — Kato veljal kot je zgled poštenega Rimljana. In vendar se ni sramoval ločiti se od svoje žene Atilije. Svojo drugo ženo je podaril svojemu prijatelju Hortenziju in po njegovi smrti, se je z njo drugič poročil. Česta že Kato in Cicero tako ravnala s svojima ženama, ki veljata za poštenjaka, kaj si naj mislimo o drugih, ki so bili do dna srca pokvarjeni.

To žalostno stanje in to poniževalno življenje je vničevalo čut poštenja v njihovih srcih in ker same niso mogle zdrobiti teh sramotnih vezi so se vdale nesamnosti. Mož, ki je bil sam pokvarjen, je skvaril tudi svojo ženo.. Nravne, moralne propalosti rimskega ženstva ne moremo tukaj popisovati, ker je prepodlo in prežalostno. Naj zadostujejo besede rimskega učenjaka Seneke: "Nobena žena se ne ne sramuje več ločilenga pisma, ker štejejo že visoke in imenitne gospe svoja leta ne po konzulih, ampak po svojih možeh in izstopajo iz zakona, da se zopet omože in omože se, da se pustijo zopet ločiti."

Popolni razdor družine je sledil temu poniževanju ženstva. Možje so se bali stopiti v zakonsko zvezo s takimi furijami in nenasitljivimi zapravljkami, kakor so bile po večini tedanje ženske: živeli so raje brez zakona.

Ako se je ženstvu tako slabo godilo pri narodih, ki so stali na tako visoki stopinji izobrazbe, kako žalostno je moralo biti še le življenje pri drugih neizobraženih narodih poganskega sveta. Naj pa zadostujejo ti spomini iz paganstva.

Kako žalostno zgodovino ima ženstvo za seboj iz časov, ko svetu še ni prisijala luč resnice, včlovečeni Sin božji, Sin Marije Device. Paganstvo je vničilo čast žene. Paganstvo je zavrglo vsak čut sramožljivosti in zato je v paganstvu največ trpela žena nositeljica vse sra-

mežljivosti. Paganstvo je zavrglo Boga, z Bogom pa tudi čast in spoštovanje žene.

*

Kakor svitla jutranja zarja je zasijalo krščanstvo, ono krščanstvo, ki odpira, kakor vesoljnemu svetu, tako tudi ženskemu, do tistega časa tako nesrečno zaslužnjenu, spolu, novi lepši čas, novo dobo, sladko prostost, pristojno čast.

Kristus rešitelj in prenovitelj sveta, ki je odrešil milijone in milijone iz vezi sužnjosti, je povzdignil k časti iz globokega poniževanja ženski spol. Dostojno stoje žene v svojih pravicah ob strani svojih mož in svet se čudi lepemu življenju in plemenitosti duše, katero je ženi dalo krščanstvo. Le poglej, dragi bravec, Odrešnika, kako se obnaša do žen. K sebi kliče vse, ki se trudijo in so obteženi in od tega povabila ne izključuje žene. In kdo je živel v večji zapuščenosti, kakor žena? Kdo je bil bolj obtežen z najrazličnejšimi bremenami, kakor žena? In zato je žena poslušala glas Jezusov, šla je k njemu in našla kar je Jezus obljubil. Potolažil je Odrešenik ženo, pokrepčal jo je in povzdignil. Ko je stopil Zveličar v hišo Simona Petra, vidi bolno njegovo taščo. On se dobrohotno dotakne njene roke in mrzlica jo je zapustila (Mat. 8, 14.). Nekdo naznani smrt svoje hčere. Jezus takoj vstane gre v njegovo hišo, kjer je ležala deklica. Zaklical je: "Deklica vstani" in vstala je živa in zdrava. Neka bolna žena se dotakne oblačila Odrešenikovega in ozdravela je. Neka paganska žena je slišala o Jezusu govoriti, poišče ga in prosi pomoči za svojo bolno hčer. Ž njo se prijazno pogovarjaa in konec tega prisrčnega občevanja so bile besede Jezusove: "O žena velika je tvoja vera. Zgodi naj se ti, kakor hočeš" (Mat. 15, 28). Matere se približajo Jezusu polne zaupanja in mu prinesejo svoje otočice, da jih blagoslovi. Ko je hodil po Samariji sreča pri Jako-

bovem studencu grešnico. On je ne zapodi, ampak se je usmili in pripelje na pravo pot. Magdalena mu s solzami moči noge. Nek fari-

nam treba čuditi, da so bile žene hvaležne za njegovo skrb in pomoč, ki jo jim je skazoval. Žena je ostala stanovitna pri Jezusu, medtem, ko

KRONANJE VNEBOVZETE MARIJE.

zej se nad tem pohujšuje. Jezus posvari in podučil farizeja, spokornici pa reče: "Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru!" (Luk. 7, 50.) Ni se

je mož bežal, ali pa se nad njim pohujšal. Ko je šel Jezus na Kalvarijo obtežen s težkim križem, ko je padel potrto od težkega bremena na

tla, kdo je jokal, kdo je imel sočutje ž njim? Žene so bile! Kdo mu je dal prt, da se je obrisal? Žena je bila! Ko je visel na križu, kdo je stal pod križem? Mi vemo samo za enega možkega, toda za več žen. Tako so žene skazovale hvaležnost Odrešeniku za pomoč ki so jo od njega prejele.

Kršćanstvo je storilo iz žene pravo junakinjo. Krščanske žene so spodbujale svoje može k mučeništvu. Tako se je n. pr. poslovila Dorija od svojega moža, ki so ga peljali v smrt z besedami: "Bodi srčen in priznaj svojo vero, potem bo moje srce bolj srčno bilo in hvalila se bom, da sem žena mučenika." Koliko in koliko nedolžnih mladenk in žena je dalo z veseljem in brez strahu svoje življenje za Jezusa in njegovo sv. vero.

Pred dobrimi sto leti je divjala na Francoskem revolucija. Revolucionarji so napadli nek nunski samostan. Vse nune so zavoljo njih

verskega prepričanja peljali pod smrtno sekuro. Ko so stopile v voz, v katerim so jih peljali na morišče so zapele prekrasno pesem "Salve Regina," "Češčena bodi Kraljica" in pele so in pele ter niso prej prenehale, dokler niso padle njih glave pod težko sekuro. Tako junaško je storilo krščanstvo ženo.

Pa tudi iz neomejene oblasti moža je Jezus rešil ženo. Medsebojno pomoč in ljubezen je hotel Gospod tako utrditi, ko je določil nerazdružljivost do smrti. Po božji volji naj bo mož glava družine, pa tako, da svojo ženo ljubi in spoštuje — kot sestro tovaršico, družico v življenju, da žena deli ž njim veselje in žalost, skrb in delo, križe in trpljenje.

Kristus je toraj pripomogel ženi do zaslužene veljave, do tiste časti in stopnje v človeški družbi, ki ji je od Stvarnika določena. Na ta način je pa tudi vredil domače družinsko življenje.

(Dalje.)

Maria je pomagala.

M. E.

(Konec.)

Tako se je pogrezal vedno globokeje. Včasih je prišlo celo do burnih prizorov med materjo in sinom, in mati Eva je prav pogosto in bridko jokala.

Tovariši so storili, kar so le mogli, da bi odtrgali Franca od materinega srca. Končno so mu celo svetovali, naj si poišče drugo stanovanje. Tej misli se je Franc izpočetka ustavljal, ko ga je pa mati nekoč zopet opominjala, se je odločil tudi za to.

Ko je prišel domov, ji je hotel reči, pa mu kar ni šlo iz ust.

"Kje imaš očetovo uro?" ga je vprašala mati, ko je zapazila, da je nima več.

Franc je obledel. "Izgubil sem jo."

"Ali si naznanil na policiji?"

"Ne, nisem utegnil."

"Nisi utegnil? In sedaj bo enajst v noč! Franc ali ti je spomin pokojnega očeta manj vreden kakor pa družba tvojih tovarišev, ki..."

"Kaj veš o njih?" je vprašal razvnet.

"Ki te bodo uničili dušno in telesno."

"Uničili? Saj jih ne poznaš in jih tako slabo sodiš."

"Po njihovih sadovih sem jih spoznala. Franc, ti si se spremenil. Pomisli nazaj na rojstni dan svoje matere. Materino oko dobro vidi in pozna otroka. Toda bolj še ko vidi materino oko, bolj ljubi materino srce. Prijatelji te bodo zapustili, mati pa te ne bo nikdar. Zadnja,

najmočnejša, najzvestejša ljubezen, Franc, to boš enkrat s solzami potrdil, je materina ljubezen.

Ko je jenjala, je sedla na stol, zakrila obraz z rokami in je britko zaihtela.

Franc je vzel klobuk in je odšel brez pozdrava. Proti večeru je prišla neka ženska in je prinesla materi pismo. V hladnih besedah poroča Franc, da mu ni več mogoče ostati pri nji, da je naročil zase neko sobo v mestu. Spodaj je stalo edino "Franc." Drugače se je podpisal vedno "Tvoj Franc." Kot da ni več njen otrok!

Tujka je odpeljala borno sinovo imetje. Mati je gledala za njo in bilo ji je, kot da so ji sedaj vzeli vse, prav vse. Pozdrav, seveda bolj s srcem kot z besedo je še poslala nevrednemu sinu.

To se je zgodilo februarja. Mrzlo je velo po ulici, ko je zapustila mati Eva svoje stanovanje. V najhujši britkosti jo je obšlo nekako domotožje, zahotelo se ji je po srcu, ki bi mu potožila svojo bol. Zavila se je v gorko ogrinjalko in je hitela v cerkev pred Mater sedmih žalosti. Tam se ji je jela odpirati rana, ko jo je sin tako kruto varal, tam bo iskala tolažbe sedaj, ko je izgubila njega, ki ga je ljubila s toliko ljubeznijo.

Poklenila je pred božjo Mučenico in ji je povedala vse, kar je nosila tako težko v svoji duši. Kako jo je zapustil, nehvaležni otrok, zapeljan od slabih tovarišev. Kako je sedaj sam med zlobnim svetom brez pomoči. Kako bo morda izgubil vero, ki že peša, kako se bo njen otrok, njen edini srčno ljubljeni otrok izgubil za večno...

In Mati žalosti jo je slišala in potolažila. S svojo roko ga bo varovala in rešila pogube. Saj še ni bilo slišati, da bi koga zapustila, ki je njo prosil pomoči, ki se je njeni priprošnji priporočal...

Ko je prišla mati Eva domu je zmolila večerno molitev in pri tej

je prvokrat molila za izgubljenega sina. V svoji bolečini je sestavila vročo molitev in jo je zapisala, ne na papir, ampak globoko v trpeče srce.

"Vsak dan jo bom molila, dokler ga ne najdem." Nato je pokropila z blagoslovljeno vodo posteljo, na kateri je doslej spal. "Naj orosi njegovo dušo!" je vzdihnila. — Nato je zaspala — sama.

Ko se je drugo jutro prebudila, ji je bilo tako tuje, tako pusto. Zdelo se ji je, da mora poklicati sina, pa se je domislila, da ga ni več. Pripravila je zajutrek, prvokrat samo za se. Ko bi se zdaj vrnil, vse bi mu odputsila.

Izvedela je, da je sin očetovo uro zastavil. S težko prisluženimi novci jo je odkupila kot drago stvar, da ne bi prišla v tuje roke.

Potem je sedla k šivalnemu stroju in je začela delati in zraven je jokala in upala. Čimbolj se je nagibalo proti večeru, tembolj se ji je tožilo po sinu. Odpravila se je proti pošti. Ob sedmih se zapro pisarne. Ob visokih vratih je obstala, mora ga videti. Bila je sedma ura. Uradniki in poduradniki zapuščajo poslopje. Spozna ga, tam prihaja. Bleda luč obcestne svetilke pada nanj, da, on je. Eden tovarišev ga spremlja. Nevede in nehote stopi za njim, samo da ga vidi. Toda tam pred visoko gostilno se odpro vrata in Franc izgine.

Mati se odpravi proti domu, saj je videla svojega otroka.

Dan za dnevom čaka na pismo ali na vrnitev — pa vse pričakovanje je zastonj.

Koncem meseca si poišče drugo manjše stanovanje, saj je sama. Še tri dni, da vse pospravi, potem se bo preselila. Vsak večer obišče žalostno Mater božjo in jo prosi pomoči.

Ko se nekoč vrne iz cerkve, ji pove sosedka, da jo je iskal mlad človek. Upanje, veselo upanje se naseli v njeno srce: On je bil.

"Prišel bo," je ponavljala zopet in zopet. "O, da bi prišel sedaj, dokler sem še v tem stanovanju. Tu bi se mu oživili spomini na srečna mladostna leta in to bi ga spreobrnilo.

Toda, ni ga bilo.

Prišel je sicer, a skrivoma kot tat. Ko je danes odprla omaro in skrinjico v nji, ni bilo hranilne knjižice. Sin jo je odkradel — svojo mater.

Kakor da se je bogatoobložena ladja pred pristaniščem ob skalovju razbila, tako je bilo v enem trenutku strto in uničeno materino upanje ob grenki misli: Moj otrok me je okradel.

Ali naj ga naznani? Ne, tega ne more.

Ali naj pozabi, odpusti? Ko bi mogla! Vsak večer je šla pred pošto, da ga je videla, danes ne more. Tudi ona je človek.

Drugi dan se preseli. Bližje cerkve je sedaj njeno revno stanovanje. Večkrat lahko stopi k Tolažnici žalostnih — več lahko moli za izgubljenega sina.

Iz tega stanovanja je šla zopet večer za večerom pred pošto. Nekeč je čakala prav dolgo, pa ga je le dočakala. Prišel je sam in bilo je videti, da nekega pričakuje. In res je prišla — mlada gospodična in zavila ž njim v stransko ulico. Mati je vztrepetala in zamolila: "Ne pelji nas v skušnjavo!" Šla je za njima in si je dobro zapomnila hišo, v katero sta stopila.

Dolgo v noč je pisala pismo. Z materinsko ljubeznivostjo ga je svarila pred nevarnostjo, v katero se je podal. Ona ve vse. Noben zaklad na zemlji ni tako drag, kakor čisto, nedolžno srce. Naj ne opušča molitve, da ga ne bo zapustil Bog. Ona mu je vse odpustila in ga vedno čaka, kdaj se bo vrnil, z odprtimi rokami ga bo sprejela. O tatvini ni pisala ničesar. Naj le misli, da o tem nič ne ve. Ni hotela vzeti otroku zaupanja do matere.

Težko je zapisovala besedo za besedo. Le redkokdaj je pisala in ob vednem šivanju so oslabele njene oči, zato je bilo pismo komaj čitljivo, a poštenost, ljubezen in zvestoba je gledala iz vsake črke.

Ko je Franc izvedel, da ve mati za njegovo stanovanje, se je preselil drugam. Pa tudi tam ga je našlo materino srce. Dan za dnevom je zopet stala na izbranem prostorčku najsi je še tako snežilo in medlo. Še nekaj časa ga je videla v spremstvu tuje gospodične, potem pa se je vračal vedno sam iz urada in materi je vstalo novo upanje. Morda se je vendar vsaj v tem poboljšal, vse drugo bo še izprosila žalostno Mater.

Približala se je spomlad. Sneg je kopnel in na prisolnčnih krajih so pozvanjali prvi zvončki.

Vsak večer je stala mati pred pošto. Čim svetlejši so postajali večeri, tembolj se je morala skrivati, saj ni hotela, da bi jo sin videl.

Nekega večera pa je čakala zastonj. Vsi uradniki so že odšli, le njega, njenega sina ni bilo. "Morda ima še kako delo," si je mislila in odšla.

Prav tako je bilo prihodnji večer. Čakala je do osmih, pa ga le ni bilo. Zelo jo je skrbelo. Kje naj poižve? Bila je priprosta in si ni upala vstopiti v pisarno. Morda bi tam dobila celo njega samega in to bi ga...

Prekinila je misli in se vrnila. Vso noč ni zatisnila očesa.

"Bolan je, prav gotovo," tako si je skušala potolažiti morečo skrb.

Zjutraj ob sedmih je bila že zopet na mestu, da bi ga videla, ko bo šel v pisarno. Čakala je do osmih in ni ga bilo. Zato je stopila k nekemu uradniku in ga je vprašala.

"Franc..., ta je zapustil včeraj to mesto, sedaj je v N. Na boljšem je, kot je bil tukaj."

Mati je bila nekoliko potolažena. Torej ni bolan. Pa tako daleč od tod! Zdaj ne bo vedela, kako se mu

godí. Skoro je hotela za njim, pa morda bi mu bila nadležna. Dobro službo ima. Kako lepo bi lahko živela skupaj, ko bi hotel.

Zavoljo matere je prosil Franc premeščenja, bilo mu je tesno v bližini dobre matere.

Prišla je domu in sedla k delu. In tako je ob delu čakala in upala.

S spomladjo je prišel maj. Vsak večer je šla mati Eva k majniški pobožnosti. Nebeški Kraljici, ki je bila vsa v cvetju, je vedno in vedno pripovedovala o svojem izgubljenem sinu.

Za spomladjo se je oglasilo poletje, nato je prišla jesen. Počasi so potekali meseci. Minute, ki v njih kaj pričakujemo, so dolge, daljše, vedno daljše.

Na materini glavi so se množili srebrni lasje in globoke gube so se zajedale v njen skrbeči obraz. Prav nič vedeti o otroku, o, to je huje, kakor klečati na njegovem grobu. In ali ni bil že mrtev zanjo? O ne! On je bil še vedno njeno upanje.

Ko bi vedela revica, kako je jelo njegovo telo vsled nerednega življenja hirati! In ko bi vedela kaj se je zgodilo ž njim zadnje dni. Denar ga je spravil v ječo. To je tista prostost, ki jo je kupil za trpko bolečino materinega srca.

Dobila je pismo, slabo pisano, a vendar je že na ovitku spoznala roko svojega sina. Bolan je, zato jo prosi, naj pride. Vse ji je izpovedal, vse razkril, prosi jo odpuščanja in pismo konča z besedami: Mati, pri-di predno umrjem. Moje moči pojemajo. S smrtjo bom popravil, kar sem zagrešil nad teboj!"

S prvim vlakom se je odpeljala. Vso pot je molila rožni venec. Jagoda za jagodo je polzela med prsti, vse za vračajočega se sina.

V veliki hiši s zamreženimi okni je vstopjla. Z rokami je zakril obraz,

in je glasno zajokal, ko jo je zagledal. Stopila je k postelji, ga poljubila in spregovorila z mehko besedo:

"Franci, Franci, si bolan, zelo bolan?" Tako ga je klicala kot otroka. In sedaj je bil zopet njen otrok. Nič ni videla golih sten jetniške celice, nič ni opazila jetničarja, ki je stal poleg postelje, videla je le enega, le svojega otroka.

S Francom ni dobro stalo. Že pred tedni je izjavil zdravnik, da je izgubljen.

Drugi dan je smela mati zopet v ječo. Franc je prejel zakramente za umirajoče. Spravil se je s svojim Bogom in je prejel z ganljivo pobožnostjo sv. Popotnico. Mati je klečala ob postelji.

Odslej je smela mati vsaki dan dvakrat k sinu. Bil je dober ž njo in je hotel zadnje dni svojega življenja vsaj nekoliko popraviti, kar je prej zagrešil. V njeno srce je izlil vse, kar ga je težilo. "Mati," je rekel, "prijatelji so me zapustili. Zapustila me je oseba, pred katero si me svarila. Le ti si mi ostala dobra. O, ti si imela prav, ko si mi rekla: "Zadnja, najmočnejša in najzvestejša je materina ljubezen."

Nekaj ur pozneje so ga položili v priprosto rjavo krsto in ob nji je jokala ljubeča mati.

*

Pred podobo žalostne Matere božje kleči mati Eva. Tukaj je bil njen najljubši prostorček v grenkih urah in tudi danes. Izgubila je svojega otroka za zemljo, a našla ga je za nebesa. Naj li toži in joka? O ne! Srčna hvala se izliva iz njenega hvaležnega srca, srčna hvala Tolažnici trpečih, ki je pripeljala njene sina na pravo pot. Dolgo še moli zapuščena mati, potem pa stopi k steni in obesi nanjo priprosto spominsko ploščo z besedami:

Marija je pomagala.

Pred Tabernakelnom.

7. Obljuba.

Mlačne duše bodo postale goreče.

Strašne so besede, katere je govoril Bog po preroku Jeremiju: "Preklet bodi, kdor delo Gospodovo leno opravlja." Če te besede resno premišluješ, se v tvojem srcu zbuja vprašanje: ali morebiti zadevajo prerokove besede tudi mene? Naravnost z "da" ali "ne" ti ne morem odgovriti, ali gotov odgovor si boš lahko dal sam, če poslušáš, kaj ti tvoja vest govori o tvojem dušnem stanju, ali se trudiš za večno srečo svoje duše, ali ti je morebiti le malo na tem, ali si goreč, ali si mlačen.

Vsi duhovni učitelji soglašajo v tem, da je mlačnost nevarna dušna bolezen. In res je temu tako, če ravno vsi mlačneži drugače mislijo in trdijo. Da je temu tako, je poglavitni vzrok v tem, da mlačnez sam sebe prav ne spozna. Ker se iz raznih naravnih nagibov ogiba velikih ali smrtnih grehov, ker nekam iz navade še spolnuje svoje dolžnosti, če ravno le površno in nepopolno, se ima za pravičnega ter najde vedno dovolj izgovorov, opravičiti svojo mlačnost. Navadno se pri vsakem opraviču vpraša: ali sem to in ono res dolžan storiti? Naravna posledica je, da tak človek svojo vest vedno bolj vspava, da postane gluh za razne opomine in tako zaide bolj in bolj globoko v napake in strasti. Kdor malih reči ne porajta, bo kmalu začel prezirati večje in važnejše. Greh in strast dobi čedalje več oblasti čez njegove dušne moči. In medtem ko se je mlačnež poprej vedno vedel tolažiti z navidezno svojo pravičnostjo, kaj rad obupa nad možnostjo svojega poboljšanja, ko se zbudi in vidi,

kako daleč je že zašel. O takih govori Gospod: "Ker si pa mlačen in ne mrzel in ne gorak, te bom izpljunil iz svojih ust," t. j. ker si mi zopern v svoji mlačnosti, zato te bom prepustil tvoji lenobi, odtegnil ti bom svojo milost in na večno se boš pogubil. In v resnici je mlačnež vsem skušnjavam posebno izpostavljen. Neki modri mož daje tole primer: Kakor se muha ne vsede ne na prav mrzlo reč, pa tudi ne na prav gorko, ravno tako dela tudi zapeljivec in ravno mlačneže obdaja s prav mnogimi in velikimi skušnjavami.

Nas tako nevarne dušne mlačnosti in lenobe obvarovati, je bila in je še prav posebna skrb ljubitelja naših duš, ki je za nje dal tako drago odkupnino svojemu nebeškemu očetu. Znano ti je s koliko grečnostjo je Zveličar postal vsem vse, dokler je bival med ljudmi kot Bog in človek na zemlji. Toda to mu ni bilo zadosti. Njegova goreča ljubezen ga je nagnila, postaviti zakrament, v katerem hoče prebivati med nami vse dni do konca sveta, zakrament, v katerem še vedno gori tisti ogenj, o kojem sam govori: "Ogenj sem prinesel na svet, in kaj drugega hočem, kakor da gori?" Kje pa gori ta ogenj? Blažena Marjeta je videla, da v njegovemu Srcu, iz katerega je na vse strani švigal plamen. Če bi tudi le iskrica tega ognja se vtrnila v mlačno srce, zgorela bi mlačnost in bi se umaknila agorečnosti.

Najbolji pripomoček zoper duhovno mlačnost in najzanesljivejše znamenje resnične gorečnosti je verno češčenje evharističnega Jezusa v tabernakelnu, češčenje njegovega najsvetejšega Srca, katero

Avgust, 1912.

se je v svoji gorečnosti povžilo za zveličanje naših duš. Saj je sam obljubil, da bodo mlačne duše postale goroče po češčenju njegovega presv. Srca.

"Premisli, kristjan," piše Ludvik iz Granade, "koliko rev in težav je Jezus Kristus pretrpel od trenutka svojega rojstva do svoje smrti na križu! Koliko noči je On prečul v molitvi, hodil je od kraja do kraja ljudi učiti in ozdravljat. On je brez prenehanja delal za tvoje zveličanje poslednjič si je na svoje trudne in ranjene rame naložil križ in ga nesel na goro Kalvarijo, da je na njem

ribi umrl. Če je Gospod toliko delal in trpel, da tebe reši, se pač spodobi, da se tudi ti z vso gorečnostjo trudiš za svoje zveličanje."

Prihajaj torej rad pred čudapolno hišico, kjer biva in živi goreči ljubitelj tvoje duše. Tukaj se bode tudi v tvojem srcu vnela resnična ljubezen, ki ni nič drugega, nego goreča skrb za tvoje lastno in tvojega bližnjega zveličanje. Približaj se verno in zaupno ognju božjega Srca! Gotovo bo goreča iskrica švignila in se naselila v tvojem hladnem srcu ter vžgala v njem ljubezen do dobrega in ogenj gorečnosti.

V Boju za Krono.

(Nadalje.)

Da se krščanstvo širi mej priprostim narodom, že to je silno jezilo Almakija. Da se pa tej kleti sekti pripoznavajo tudi rimski bogataši in plemiči, to mu je bilo pa naravnost neznosno. Kar zadirjal je, ko je zvedel o Valerijanu in Ceciliji, da so postali kistjani. Pest se mu je stisnila in zaklel je. "Čakaj Valerijan!" "Čakaj Cecilija! Vaju bom že naučil teptati svojo plemiško čast." In dal je poklicati Valerijana in Tirbucija.

Ob določeni uri drugo jutro prišla sta oba krščanska mladeniča v Almakijevo palačo. Sluga ju pelje pred Almakija. Almakij ju pozdravi navidezno prijazno.

"Zelo nerad sem vaju poklical sem. Toda čul sem žalostne tožbe o vama. Povedalo se mi je, da vidva prezirata naredbe božanskih naših cesarjev in da se ne zmenita tudi za moje naredbe. Tožena sta, da sta pozabila na svojo plemiško čast ter se pridružila krščanski sodrgi, da razsipata svoje premoženje mej rimske siromake in potepuhe, da

kupujeta trupla umorjenih krščanskih hudodelcev, katere sem primoran kaznovati s smrtjo radi njih nepokorščine do postav."

"Ali se priznata krivim teh obtožb?"

"Priznava," odgovorita jednoglasno.

"Ali obžalujeta te svoje pestopke in obljubita, da tega ne bosta več storila?"

"Ne moreva. Midva vršiva samo svojo dolžnost."

"Tako? Ali pa vesta za moje naredbe, po katerih vama je to strogo prepovedano?"

"Da, vedela sva."

"Pa sta se kljub temu drznila ravnati temu nasproti?"

"Da. Povedala sva ti, da sva vršila samo svojo dolžnost in sicer dolžnost vesti. Te vršitve pa nimaš pravice prepovedovati niti ti, niti cesar, niti kdo drugi. Premisli, da so bogovi, katere častite, in katera sva tudi midva še pred nedavno častila, le narejeni kipi brez moči. Ali se ne upira tudi tebi tvoj zdravi razum zažigati kadilo kipom, mrtvi tvarini? Častiti po božje nekaj, kar

sploh ne čuti? Ne vidi? Ne sliši? Mi častimo enega Boga, ki je Stvarnik nebes in zemlje, ki je duh, ki je nad vso stvarjeno stvarino, ki bo enkrat sodnik tvoj in naš. Tega našega Boga moramo poslušati in njemu samem služiti.”

“Dosti tega modrovanja! Saj sam ne veš, kaj govoriš,” odvrne prezrljivo Almakij.

“Ko bi ne vedel, bi pa ne govoril,” odgovori odločno Valerijan. “Toda dobro vem, kaj verujem in zakaj verujem. Zato se te pa ne bojim! Kaj mi pa moreš storiti? Umori nas! Kaj si nam storil hudega? Naju čaka zato v večnosti krona večne slave. Morda bova umrla res nekaj let preje, toda misliš li, da boš ti večno živel? Almakij tudi ti prideš na vrsto, ne boj se! Tedaj boš pa videl, za koga bo tedaj boljše, za naju, ako se dava za svojo vero umoriti, ali za te, ki naju umoriš.”

“Bomo videli, če boš v mukah tudi tako govoril?”

“Tudi, ako mi bo Bog pomagal!”

“Ti si ob pamet, da moreš tako govoriti. Pomisli svoje plemstvo, odličnost družine! Vse to hočeš žrtvovati za neumno vero Nazarejcev?”

“Da, vse sva pripravljena žrtvovati za vero v pravega Boga, da si zagotoviva večno življenje.”

“Premislita dobro, kaj govorita. Tu se gre za vajini glavi.”

“Vse to sva že preje dobro pre-

mislila in nama ni treba tega sedaj. Naredi z nama kar hočeš! Kristjana sva in kristjana nameravava ostati do zadnjega dihleja,” pravi Valerijan.

Almakij* poskusi še enkrat z lepoto. “Ljubi Valerijan in Tiburcij! Jaz vaju visoko cenim. Pustita te prazne neumnosti! Saj ne zahtevam drugega, kakor da vržeta malo kadila tu na žrtvenik pred Jupitrom, pa sta prosta.”

“Nikdar! Kaj je Jupiter? Izmisli ljetina človeške pameti in strasti. Takemu bogu naj darujeva kadila, ki je nečistnik, ubijalec? Ej, Almakij, ti si v strašni žmoti!”

“Tako! Ves svet je v žmoti, samo vidva poznata pravega Boga? Vsi smo v temi, le vidva sta v svetlobi. Pojdita, pojdita!”

“Ne moti se Almakij, ne šamo midva veva in verujeva to, ampak vedi, da so že stotisoči, ki verujejo toisto in vsi preganjavci nas ne boste zatrli več!”

To je Almakija razsrdilo, da je kar besnel, — Valerijana je dal bičati. Ko so ju odpeljali, vstane in izreče obsodbo: “Valerijan in Tiburcij, brata, rimska plemiča, ki sta prezirala naše rimske bogove, sramotila našega božanskega vladarja in javno kršila postavo, naj se odpeljeta ven iz mesta in odsekajo jima naj se glavi. To je obsodba mene Almakija rimskega namestnika.

(Nadálje.)

Praktičen Katoličan v Ameriki.

(Dalje.)

Župnija.

Ako primerjamo število Slovencev v Ameriki s številom slovenskih župnij, vidimo, da bi jih bilo lahko še enkrat toliko.

Kaj je temu vzrok, ni naš namen preiskovati.

Slovenske duhovščine imamo dosti, hvala Bogu, in sicer celo toliko, da jih še drugim narodnostim posojamo, — hočemo reči, da veliko slovenskih duhovnikov deluje na župnijah tujih narodnosti.

Malo je temu gotovo vzrok tudi naša verska nezavednost, ali pa tudi

Avgust, 1913.

premalo naroda po posameznih naselbinah.

V nekaterih naših naselbinah jih je dovolj in rojaki sami bi tudi radi imeli župnijo, svoje versko domače ognjišče, toda ne vedo kako začeti. — Tem smo se pa tukaj namenili podati nekoliko migljajev, kako treba postopati in na kaj treba misliti, ko se misli na ustanovitev nove župnije.

Naj pripomnimo takoj, da ni naš namen tu morda podati kako jasno navodilo ali določilo, kako se ustanovi župnija, ker to je nemogoče. Razmere po posameznih škofijah, državah in naselbinah so tako različne, da se kaj določnega ne da povedati. Zato so to le migljeji, kako nekako naj bi se postopalo.

1) Poglavitna stvar na katero se pri misli na novo župnijo ne sme pozabiti in katera se nikdar dovolj ne povdarja, je: prvi in poglavitni gospodar v vsaki škofiji je škof. Brez njega, ali celo preko njega ali proti njemu se ne more ničesar doseči, ko se gre v zadevah župnije, cerkve, župnika itd. Kdor ni s škofom ni s cerkvijo, kdor ni s cerkvijo ni katolik. "Independent Catholic" — "neodvisen katolik," kakoršne župnije imajo žalibog — Poljaki, Slovaki — in kakoršno smo imeli eno tudi mi Slovenci, to je nesmisel. Kdor je "Independent" — "neodvisen," ni katolik. Kdor je katolik ne more biti "Independent."

II. Koliko mora biti ljudi, da se more misliti na ustanovitev nove župnije?

To določiti, je jako težko. Pravzaprav treba toliko župljanov, kolikor jih treba, da se vzdrže stroški župnije. Dobrih in požrtvovalnih katolikov treba manj, slabih, brezbržnih in nezavednih katolikov pa treba veliko več.

So župnije, ki imajo samo 25 družin, pa dobro skajajo. So pa župnije, ki imajo 500 ali še več družin,

pa ali s težavo pokrivajo stroške ali pa sploh obstati ne morejo.

Vendar pa ko je v naselbini enkrat kakih 50 družin in nad 100 samcev, se pa že lahko začne misliti na to. — Vendar pa naj bi se pri tem nikdar ne pozabilo vpoštevati tudi bratske nam narodnosti, t. j. Hrvate in Slovake, ako še nimajo lastne cerkve. — Hrvaščina in slovaščina sta itako blizu slovenščini, da se prav lahko razumemo, kakor hitro se uho privadi izreki in malim razlikam v besedah. Če je zato morda Slovencev samih premalo v kaki naselbini, zakaj bi se ne privzelo skupaj še ti dve narodnosti. Na podlagi kake pametne pogodbe, bi se dalo moči združiti za eno župnijo.

III. Koliko pa stane vzdrževanje župnije?

Tudi to je jako težko natanko določiti, ker so stroški v različnih krajih jako različni. V New Yorku bi stala župnija najmanj desetkrat toliko kakor v kaki mali vasi na deželi. Vendar naj bi se računalo nekako tako-le:

1) Duhovnikova plača je po različnih škofijah različna. Navadno je od \$800—\$1000 na leto. Vzemi-mo da je en tisoč.

2) Cerkev za začetek ni potreba lastne. Morda se dobi v cerkvi kake druge narodnosti, čas in prostor za nedeljske službe božje, seveda proti primerni odškodnini. Velik del sedanjih velikih župnij se je razvil iz bornega začetka v kakem "basementu" — pritličju kake cerkve. Če ni dobiti cerkve, zadostuje kaka dvorana, ki se ali vzame ali popolnoma v najem in se spremeni v kapelo, ali pa samo za nedelje, in se tam napravi vselej za silo oltar, da se opravi služba božja. Jeli to kaka plesna ali društvena dvorana, ali kaka druga, na to se ne more gledati. Gospod se ni sramoval bornega živinskega hleva, da se je tam rodil in ko se mu gre za zveličanje

svojih ljubih, se ne bo sramoval priti tudi v plesno dvorano.

Stroški za najemnino cerkve ali dvorane so jako različni. Navadno so od \$50 do \$100 mesečno, ali \$600

— \$1,200 na leto. Vzemimo da znašajo \$600 na leto.

3) Vzdrževanje službe božje, sveče, olje, mašna oprava, petje itd. se računa navadno od \$150 do \$300 na leto.
(Dalje.)

Slučaj Ali Kaj.

Po “Sendbote” posnemamo naslednji dogodek, katerega poroča neki kapitan ameriške armade.

Časi čudežev še niso minuli. Ta misel me je prešinjala — ko sem selil v San Francisco samostan in akademijo Presv. Srca. Bilo je po strahovitem potresu in kakor znano vsled tega nastalem požaru. Samostan stoji kakor stražnik sredi razvalin ponosnih trgovskih hiš in palač, 925 Franklin St. Dvaindvajset sester Presv. Srca se peča tu pod vodstvom prednice sestre Germane, z poukom in vzgojo deklet.

Ko so ljudje za časa potresa v divji naglici bežali iz svojih stanovanj, da bi si bili rešili golo življenje — hitele so sestre v samostansko kapelo in prosile Boga, da odvrne pretečo nevarnost. Glasna molitev litanij Jezusovega Srca pobožnih in v Boga zaupajočih sester v sa-

mostanu — zunaj na cesti pa divje vpitje in milo vzdihovanje žena in otrok — kako pretresljivo!

Plameni so švigali mogočno nad prostom samotanskega poslopja in je obdajali od vseh strani.

Med požarom se ure in ure ni mogel videti samostan, ki je bil zavrt v dimu in plamenu. Vsi, ki so to videli in opazovali, so mislili, da je izgubljen samostan in sestre.

Toda glej! Ko poneha požar in se dim razprši — tedaj so opazili, da ognej ni prizanesel nobenej okrog stoječih hiš — le samostan stoji tu, popolnoma nepoškodovan. Vkljub strahoviti vročini niti eno okno ni trpelo poškodbe — in dim, ki je vsenaokrog divjal, ni zapustil na samostanskem zidovju niti najmanjšega sledu.

Slučaj — kaj ne!

Iz naše torbice.

Od nekod. Prejeli smo naslednje pismo, ne vemo ali od prijatelja ali nasprotnika našega lista:

“Uljudno bi Vas prosil, da se nikar ne vtikajte v socijalistični boj s takim namenom (v tem smislu morda?), kakor ste ga v zadnji številki priobčili, da namreč oni — socijalisti — žele vzeti vse pravice duhovnikom, Bogu in državi. To Vi še do danes nočete priznati, če tudi dobro veste, da spada delavec v tretji razred. Ta Vam mora vse narediti. Brez tretjega razreda ni mogoče živeti. Mi delavci zahtevamo, kar nam gre, in bomo dosegli čeravno nam klerikalizem in kapitalizem nasprotuje. Mi vemo, da bo težavno to doseči. Toda mi se ne vstraši-

mo, akoravno se nam obetajo ječe, vislice ali smrtna kazen. Dosegli bomo, čas prihaja in z nami je Kristus Zveličar sveta.”

To pismo prinašamo brez podpisa, ker ne vemo, ako bi se dopisnik zadovoljil, ako bi ga imenovali.

Iz pisma bi sklepali, da je dopisnik sicer socijalističnega mišljenja, a vendar še veren, ker priznava Kristusa Zveličarja. Dopisnik je prepričan, da je ravno socijalizem poklican, da reši težko socialno vprašanje, da privede v to solzno dolino zlato dobo, čeprav šele po težkih bojih. Nasprotnika delavskega stanu sta po njegovem mnenju kot najnevarnejša

Avgust, 1912.

klerikalizem in kapitalizem. Ne vemo v katero vrsto nas prišteva. Mislimo pa, da med kapitaliste ne, daširavno odkritosrčno priznamo, da bi nam majhen kapitalček prav prišel. Najbrže smo klerikalci, t. j. tista grozna zverina, ki vse požre, samo sama sebe ne. Mi smo od strani delavcev dobili že premnogo priznanj in odobravanja, da je pot, po kateri hodi naš list, edino prava. Nekateri naši somišljeniki so nas prosili, da naj ne udarjamo preveč po socijalistih. Dobili smo pa tudi že celo kopico surovih napadov, katere smo pa kar po klerikalni navadi požrli.

Ako bi bil ta dopis tudi tako surov, kakor nekateri drugi, bi se ž njim ravno tako zgodilo. Toda dopis je dostojen. Zato pa hočemo njemu precej prostora in časa posvetiti. — Pred vsem prosimo naše čitatelje, naj se ne jeze, ako smo dali dopisniku nasprotnega mišljenja nekaj prostora v našem listu. Zdi se nam, kakor da bi ta mož ne pisal toliko v svojem imenu, temveč v imenu tisoč in tisoč delavcev, ki bi bili na eni strani radi dobri kristjani, na drugi strani pa verni kristjani in trdi socijalisti. Položaj delavca v resnici ni tako prijeten in ne smemo se čuditi, ako marsikateri obupa in se vrže v naročje tistih, ki obljublajo nebesa na tem svetu.

Dopisnik nam očita, do nočemo priznati, da spada delavec v 3tji razred, kateri vse preživlja, brez katerega je življenje nemogoče. Mi res ne priznamo tretjega razreda, mi sploh ne priznamo nobenega razreda nobenega, razločka med enim in drugim človekom. Pred Bogom smo vsi jednaki. Vsi smo pod enakimi pogoji zagledali luč sveta, vsi se bomo z enakimi pogoji ločili iz sveta. Bog ne gleda na obraz, ne na rojstvo ne na bogastvo. Kadar pridemo pred sodbo, ne bo Bog nobenega vprašal, kaj si bil na zemlji, ampak kako si živel, kako si spolnoval svoje dolžnosti, kako si delo, katero ti je izročil, da je opravljajš izvrševal.

Bog je že v raju zapovedal prvima človekoma delati. Delo jima je bilo v veselje. Greh — proklestvo radi greha, je povzročilo, da je delo postalo težko — da je delavec postal in bo ostal trpin na zemlji. Pa delavca mora tu tolažiti zaveza, da mu lajša gorje — sam Sin Božji.

Bog si ni izvolil kralja Heroda za krušnega očeta svojemu Edincu, ne kake kraljice za mater svojega Sina, ampak ubogi delavec — tesar Jožef je prišel do časti krušnega očeta Jezusovega — priprosta Devica — delavka Marija je postala njegova mati. In Jezus se v svoji mladosti

ni lotil borznega posla — ni bil direktor kakšne tovarne ali veletrgovine, ampak vzel je v roke tesarstvo sekiro, kladivo in dleto ter pomagal služiti Jožefu in Mariji vsakdanji kruh. To trojico — to sveto Nazareško družino, slavi nam sv. cerkev kot vzor vsaki krščanski družini, vsakemu stanu. Ta sveta družina je delavskemu stanu, prej zaničevanemu — pridobila čast in spoštovanje.

Mi spoštujemo delavca, dobro vemo in priznamo, da njegova roka preživlja svet. Mi vemo, da se delavcu pogosto krivica godi, vemo da je kapitalizem pogosto neusmiljen trinog, kateremu je delavec le stroj, katerega se pa odvrže, kakor hitro postane neraben; vemo, da življenje naših delavcev nima pred prestolom mogočnega kapitalizma še toliko cene ne, nego življenje psa. Vemo, da se denarja tujih in domačih milijonarjev drži kri tisoč delavcev. Vse to priznamo in prav od srca pomilujemo žalosten položaj delavca. A kljub temu smo odločni nasprotniki socijalizma. Svoje razloge Vam bomo povedali v prihodnjih številkah.

Prav veselilo nas bo, ako nam še večkrat pišete — Vaše pismo nam je dobro došlo, zato ker ste dostojni. Dostojnega nasprotnika spoštujemo, akoravno njegove nazore obsojamo. Za danes hočemo le dokazati, da je popolnoma res — kar Vi pravite, da očitamo socijalistom, da hočejo vse pravice vzeti duhovnikom — Bogu in državi. Sicer se v listu kaj takega ni trdilo — res je pa le.

Za danes Vam hočemo navesti le dva dogdoka, ki lepo pojasnita ljubezen socijalistov do duhovnikov, do cerkve, do Boga.

Po listu "Wanderer" povzamemo naslednje:

Povodom zadnjih volitev v Belgiji so socijalisti združeni z liberalci in drugimi svobodomiselci napadli cerkev Sv. Ivana in sv. Nikolaja. Izgredniki so pri cerkvi sv. Ivana pobili krasno slikana okna, razbili po četrturnem naporu močne hrastove duri, vdrli v cerkev, razbili klopi, iz razbitih klopi naredili grmado — nanjo zmetali mašno obleko in zažgali. Uloмили so v tabernakelj — sv. hostje razmetali po tleh in jih teptali z nogami. Le z težko silo je žendarmerija razgnala demonstrante. Pri cerkvi sv. Nikolaja so razbili skoro vsa okna. V ulici Rue Artois so napadli samostan — ravno tako samostan sv. Antona in sv. Jožefa, povsod so skušali zanetiti ognj.

Povodom zadnjih demonstracij v Budimpešti so socijalisti tudi napadli neko cerkev in ženski samostan.

(Dalje.)

Cerkvene Novice iz Slovenskih Župnij.

New York. Svečan je bil dan 4. julija za našo slovensko naselbino. Najstarejše naše društvo sv. Frančiška je ta dan obhajalo petnajsto obletnico svojega obstanka. Pohoda po mestu in cerkvenega opravila se je več bratskih društev vdeležilo s zastavami. Krepko in prožno so stopali društveniki pod svojimi zastavami in vzbujali mnogo pozornosti pri občinstvu. Cerkevno opravilo je opravil priljubljeni naš rojak č. o. Anzelm Murn, ki je v lepem govoru očrtal socialno in človekoljubno delovanje društvenega zaščitnika ter isto priporočal društvenikom vposnemo. Popoldne je priredilo imenovano društvo piknik v Washington parku, kjer se je razvila prav prijetna in domača zabava.

V Waukegan, Ill., je radi bolehnosti stopil Rev. Plevnik v pokoj. Na njegovo mesto je Rt. Rev. nadškof postavil mesto njega Rev. J. Študel za župnika. Kakor čujemo so nastale neke homatije, ker nekateri na vsaki način želijo imeti za župnika Rev. Kalana, ki je vprav došel iz Evrope. Kakor poročajo listi se ta gospod noče ukloniti volji nadškofa in baje hoče ustanoviti neodvisno župnijo. Bog obvaruj dobre Waukegančane pred tem korakom. To bi bilo usodepolno, za njih vernost in pokorščino do sv. cerkve pa prav slabo spričevalo. Rojaki bodite pametni in ne dajte se zapeljati. Vsak katoličan mora biti pokoren svojemu škofu, sicer ni katoličan.

Slovenec dobro znani Rt. Rev. Jos. M. Koudelka, — prej pomožni škof v Cleveland, O. in sedaj v Milwaukee, Wis., je odpotoval v Rim, odkoder pojde na evharistični kongres na Dunaj.

V Ljubljani je umrl Anton Aškerc, slovenski pesnik. Bil je katoliški duhovnik, pozneje se je odpovedal svojemu stanu in

postal svobodomislec. — Umrl je v groznih bolečinah.

Bog mu bodi milostljiv!

Leadville, Colo. (Še enkrat o novi maši g. Judniča.) Vsa Slovesnost nam dokazuje delavnost in priljubljenost Rev. Peršeta med tamošnjimi rojaki na eni strani, na drugi strani pa globoko vernost Leadvillskih Slovencev in naklonjenost do svojega dušnega pastirja in v občce do duhovskega stanu. Res je, da nova maša ni kaj vsakdanjega, — zlasti ne nova maša rojaka v Ameriki. Slovesnost nove maše že v domovini pomiri nasprotujoče si duhove tako, da novomašnikova prva Gloria in Exelsis Deo — et in te pax hominibus res oznanjuje nekaj sveti mir in spravo. Ne poznamo sicer Leadvillskih razmer, a če bi jih imeli primerjati z drugimi našimi naselbami — potem se ne bi zelo motili, — da ej tudi tam nova maša blagodejno vplivala na slogo.

Zelo ganljivo je moralo biti, ko so se društva raznih novih Jednot skupno udeležile slovesnega shoda v cerkvi.

Tako naj tudi ostane v bodoče. Ostanimo jedini v veri — v ljubezni do Boga, do matere sv. cerkve — složni v ljubezni do naše materinščine. V drugih zadevah pa potrpiamo drug z drugim. Primanjkuje nam prostora, da bi na dolgo in široko popisavali to slovesnost.

Herald Demokrat, ki skoro gotovo ni katoliški list, opisuje vso slovesnost tako lepo in s tolikim spoštovanjem do katoliške cerkve, da nam je prav žal, da ga ne moremo radi obširnosti ponatisniti, — da bi nekateri naši ljudje videli, kako drugoverci cenijo kat. cerkev in njene duhovnike, dočim sami, ki se štejejo za kat. kristjane — nimajo za katoliškega duhovnika druge besede, kakor "far."

Blagemu novomašniku čestitamo k njegovemu slavlju in želimo obilega blagoslova in vspeha v novem stanu.